

Psykiatriske Subspeciale

Hvem er jeg

- ❖ Uddannet i 2003, Holstebro
- ❖ 2003-2013 børnefysioterapeut, privat praksis
- ❖ 2013 – 2014 PPR
- ❖ 2014 – 2016 Kandidat i fysioterapi
- ❖ 2016 – 2018 SDU, Middelfart Sygehus, Vejle Sygehus
- ”Forløbsprogram til børn og unge med spiseforstyrrelser”
- ”Anbefalinger vedr. tværsektorielle forløb for mennesker med spiseforstyrrelser”
- ❖ 2018 – VIA Holstebro, Fysioterapeutuddannelsen

Kontaktoplysninger:

Mail: trmu@via.dk

Tlf : 87552366

Min interesse for området 😊

Hvad dækker subspecialialet?

- ❖ Spiseforstyrrelser
- ❖ ADHD
- ❖ Autisme
- ❖ OCD
- ❖ Tourette
- ❖ og måske flere.....

Målgruppe – symptomer - spiseforstyrrelser

VIA University
College

❖ Spiseforstyrrelser

→ Anoreksi, Bulimi og BED (tvangsoverspisning)

Symptomer - Tidlige tegn:

- ❖ Ændrede spisevaner (og humør i relation dertil)
- ❖ Skolen: Øget fravær (dalende fagligt niveau), koncentrationsbesvær, udadreagerende adfærd.
- ❖ Trivsel/socialt: isolerer sig, trækker sig fra sociale fællesskaber, især hvis mad er involveret.
- ❖ Sport: Overtræner, vil ikke klæde om bland andre
- ❖ Fysisk: Udeblivelse af menstruation, lav kropstemperatur, dunet kropsbehåring, lugt af acetone (stofskifte), røde øjne eller sår på hænder og mundvige (bulimi), svimmelhed, mavepine (ved indtag af lidt mad), træthed

Indsatsområder – test/måleredskaber - spiseforstyrrelser

Spiseforstyrrelser (NKR 2016, Forløbsprogram 2017)

- Familiebaseret behandling → familiens ressourcer.
- Fokus på selvværd/kropsopfattelse
- Fysisk aktivitet (tilpasset) under vejledning i vægtøgningsfasen
- Psykosomatik → hvordan fysiske symptomer og psykiske forhold hænger sammen.
- B-BAT , Basic Body Awareness Therapy → arbejde med balance, stabilitet, åndedræt, bevægelseskvalitet og kropsbevidsthed

Målgruppe – symptomer - ADHD

VIA University
College

ADHD

- ❖ Hyppigste børnepsykiatriske forstyrrelse 3-4 % af alle børn og unge under 18 år i Danmark er i behandling for ADHD → viser sig typisk omkring 4-6-årsalderen

Symptomer:

- ❖ Opmærksomhedsproblemer, hyperaktivitet, impulsivitet → skal være til stede i mere end 6 mdr. i mindst 2 forskellige sammenhænge (dvs. fx både i skolen og i hjemmet) og skal give store problemer i hverdagen.
- ❖ Executive funktioner – hjernens direktør
- ❖ Den indre motor

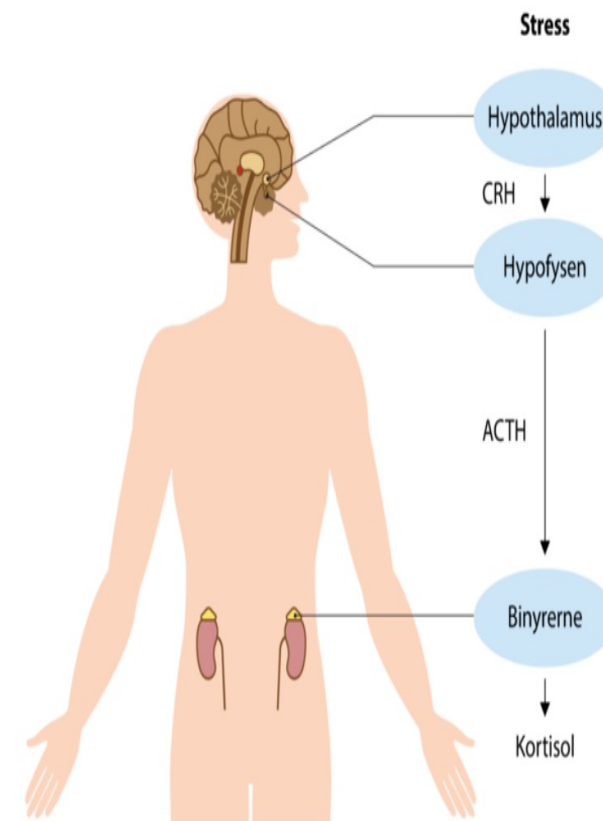

HPA – akse

VIA University
College

- ❖ Hippocampus – Amygdala – HPA-akse
- ❖ Hormonelt system → hypotalamus, hypofysen (Pituitary) og binyrerne (Adrenal Glands) → langsommere i opstart end sympaticus.
- ❖ Noradrenalin og adrenalin → hurtig hjertebanken, overfladisk vejrtrækning, rysten, sved, kvalme og ondt i maven.
- ❖ Kortisol → på sigt påvirke Hipocampus → indlæring og følelsesmæssig regulering → hippocampus kan skrumpes.

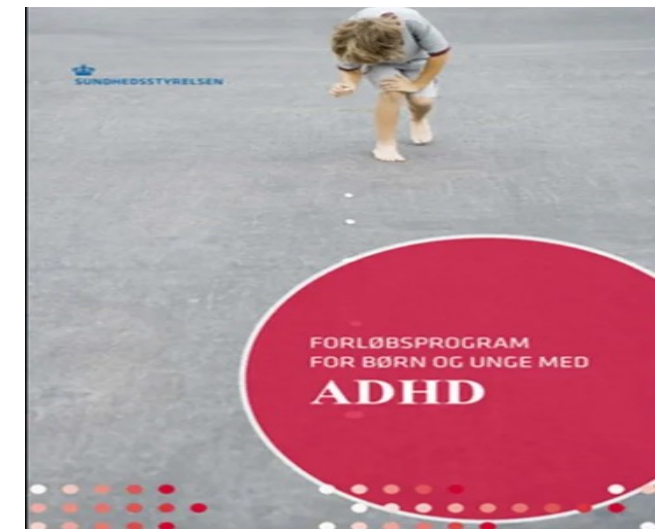
Indsatsområder – test/måleredskaber - ADHD

VIA University
College

ADHD (NKR 2021 , Forløbsprogram 2017/2021)

- Piger overses
- Sensorisk profil
- Farmakologisk behandling → reducere kernesymptomerne
- Søvnhygiejniske tiltag → falde i søvn inden for 20 min
→ slukke teknik 1 time inden sengetid.
- Skydeidræt – koncentration, ro i kroppen (Ph.d.. 2021)

Målgruppe – symptomer - Autisme

VIA University
College

Autisme/autismespektrumforstyrrelse (ASF)

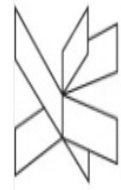
- ❖ Inkluderer: Infantil autisme, Atypisk autisme, Aspergers syndrom, Anden gennemgribende udviklingsforstyrrelse (GUA) → nyere forskning viser, at det er mere meningsfuldt at se på tilstandene som et sammenhængende spektrum

Symptomer:

- ❖ Anderledes måde at sanse, forstå og begå sig i verden → vanskeligheder med gensidigt socialt samspil og kommunikation.
- ❖ Svært ved at aflæse sociale sammenhænge og kan opfatte ting meget konkret og faktisk → svært ved at forstå ironi og humor
- ❖ Ofte meget intense og emnemæssigt snævre interesser, eller de har tendens til at gentagne eller rutineprægede aktiviteter. De kan også have særlige bevægelser som (mannerismer).

Indsatsområder – test/måleredskaber - Autisme

VIA University
College

Autisme (NKR 2021)

- ❖ Farmakologisk behandling → Melatonin (2-17 år), 2. generations antipsykotika (5-17 år)
- ❖ Non-farmakologisk behandling
  - Træning i sociale færdigheder
  - Kognitiv adfærdsterapi (6-17 år)
  - Sanseintegrationsbehandling (18 mdr. – 17 år) → sensorisk profil
  - Sproglige kompetencer
  - Forsøg ikke med udelukkelse af gluten og laktose
  - Forsøg ikke med neurofeedback – usikkerhed omkring skadevirkninger

Målgruppe – symptomer - OCD og Tourettes syndrom

VIA University
College

❖ OCD

→ Angstlidelse med uønskede tvangstanker og tvangshandlinger → undvigende adfærd (undgå steder/personer, der kan fremkalde tanker/handlinger)

❖ Tourettes syndrom

→ multiple tics i form af bevægelser, lyde eller andre handlinger, der er pludselige, repetetive og ikke-rytmiske → mindst ét vokalt tic og to eller flere motoriske tics i løbet af et år → Stress, store forandringer eller følelsesmæssige op- og nedture kan ofte forværre symptomerne → ADHD og OCD er en komobiditet.

Indsatsområder – test/måleredskaber - OCD og Tourettes syndrom

VIA University
College

Tourettes syndrom (2021 norsk)

- Massage – smerter og spændinger
- Afslapningsterapi

OCD (NKR 2019)

- Kognitiv adfærdsterapi (familie/gruppe)
- medicin (NKR 2019)
- Antidepressiv medicin (svag anbefaling) → bivirkninger

Tidsskriftet
DEN NORSKE LEGEFORENING

Ny retningslinje for Tourettes
syndrom

Hvilke kompetencer er vigtige

VIA University
College

- ❖ Tværfagligt samarbejde

Vidensinstitutioner

VIA University
College

- Spiseforstyrrelser
  - Askovhus – Askovfonden → gratis rådgivning til patienter, forældre/pårørende samt fagpersoner.
  - Foreningen Spiseforstyrrelser og Selvskade
- ADHD
  - Center for ADHD
- Autisme
  - Videnscenter Autisme
  - Autismeforeningen

Nyt på områderne

VIA University
College

❖ ADHD

→ Inddragelse af børnene i deres behandling/indsatser

**Metoder til at inddrage børn
med autisme og ADHD i
myndighedssagsbehandling**

Vidensindsamling under Videnscenter om
børneinddragelse og udsatte børns liv

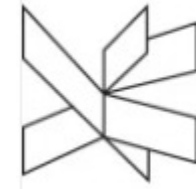
Vil du være med 😊

Referencer

VIA University
College

Spiseforstyrrelser:

<https://www.sst.dk/da/udgivelser/2017/Forloebprogram-for-boern-og-unge-med-spiseforstyrrelser>

<https://www.sst.dk/da/udgivelser/2016/nkr-behandling-af-anorexia-nervosa>

Referencer

VIA University
College

ADHD:

Ph.d. <https://www.fysio.dk/fysioterapeuten/arkiv/nr.-4-2021/skydeidrat-til-born-med-adhd-rammer-plet>
<https://www.sst.dk/da/udgivelser/2021/NKR-ADHD-hos-boern-og-unge>
<https://www.sst.dk/da/udgivelser/2017/Forloebprogram-for-boern-og-unge-med-ADHD>
<https://www.vive.dk/media/pure/18916/17953688>

OCD:

<https://www.fysio.dk/fafo/faglige-anbefalinger/kliniske-retningslinjer/publicerede-kliniske-retningslinjer/psykiatri/OCD>

Tourette syndrom:

<https://tidsskriftet.no/2022/05/fra-fagmiljoene/ny-retningslinje-tourettes-syndrom>